

Vstiš

Kraj: Plzeňský
Okres: Plzeň-jih
Správní obvod: Stod
GPS souřadnice: 49.645545N, 13.248952E
Nadmořská výška: 336 m n. m.
První pís. zmínka: 1243 (781 let)
Počet obyvatel: 559
PSČ: 345 62
Adresa URL: www.vstis.cz

Památky a zajímavosti Vstiš

Po obvodu mimořádně rozlehlé návsi ležící v terasovitě členěném terénu, jsou situovány více než tři desítky usedlostí. Domy stojící ve štítové orientaci vytvářejí působivý, urbanisticky pozoruhodný celek, nemající srovnání s mnoha dalšími obcemi jižního Plzeňska. V jejím centru při potoce stojí velká, v pseudogotickém slohu postavená kaple, datovaná do roku 1906. Vpravo od kaple stojí pomník věnovaný vstišskými osadníky obětem 1. světová války, postavený v roce 1938.
V prostoru návsi pod rybníkem, napájeným Dnešickým potokem, stojí přízemní budova původní vstišské školy. Necelý 1 km jižně od vsi vznikl koncem 19. století Bayerův důl, který měl velký vliv na rozvoj obce. Ze zařízení někdejšího Bayerova hlubinného kamenouhelného dolu dodnes zůstalo zachováno několik staveb vystavěných v období před a kolem přelomu 19. a 20. století.